

TEDEN KARITAS, 27. 11. – 3. 12. 2023

UPANJE ZA VSE

Gradivo za poživitev dobrotelnosti in spodbuda k solidarnosti

GRADIVO ZA NEDELJO OB SVETOVNEM DNEVU UBOGIH IN GRADIVO OB TEDNU KARITAS ZA POŽIVITEV DOBRODELNOSTI TER SPODBUDA K SOLIDARNOSTI

Izdala: Slovenska karitas

Odgovarja: Peter Tomažič, generalni tajnik Slovenske karitas

Uredila: Nina Stenko Primožič

Avtorji: dr. Roman Globokar, mag. Štefan Hosta, Mel Kovic, Boštjan Ošljaj,
Alojzij Štefan, Peter Tomažič, s. Zala Vrabec, Roman Vučajnk,
Helena Zevnik Rozman.

Lektorirala: Marta Novak

Fotografija na naslovnici: Gapro design

Oblikovanje in tisk: CITRUS d.o.o.

Naklada: 1300 izvodov

Slovenska karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana
01 300 59 60, info@karitas.si, www.karitas.si

Ljubljana, november 2023

Vsa gradiva so na voljo na spletni strani
www.karitas.si/teden-karitas-2023/.

UPANJE ZA VSE

Jedro gesla letošnjega Tedna Karitas je upanje, in to celo: „Upanje za vse!“ Pričujoča brošura z zbranimi mislimi ponuja razmišljanje za različne skupine ljudi in za različne življenjske situacije.

Ko govorimo o upanju, imamo v mislih sposobnost človeka, da zna v prihodnosti videti pozitivne dogodke, spremembe in stvari ter da vanje tudi verjame. Človekove moči se skozi pogled upanja okrepijo, da zmore marsikaj. Seveda je lahko videti upanje, ko smo pri močeh, zdravi, v dobrem materialnem stanju, v dobrih odnosih ter v sebi mirni in samozavestni. Pa še takrat nas lahko v črnogledost spravijo tragični dogodki, ki se zaradi vojne in naravnih nesreč dogajajo vsepovsod po svetu, ali pa preprosta misel in strah, da lahko vse, kar imamo, zelo hitro izgubimo. Upanje pa je na resni preizkušnji, ko se srečamo z večjimi stiskami, boleznijo, invalidnostjo ali celo smrtjo otroka ali starša, revščino (ko družina ne ve, kako iz meseca v mesec), izgubo zaposlite, zasvojenostjo, ločitvijo, osamljenostjo, duševnimi stiskami, ob preizkušnjah v zadnjih dneh življenja in še bi lahko naštevali. V takih trenutkih se obračamo vsenaokrog in iščemo pomoč. Mnogokrat naša prošnja ostane samo v mislih: da ne bomo odveč, da ne bomo pokazali šibkosti, da ne bomo koga obremenili. Ali pa preprosto nimamo več moči in se nam zdi, da okrog nas ni nikogar in nobenih odprtih vrat.

Tisti, ki imajo izkušnjo vere, se z molitvijo obrnejo tudi k Bogu in to jim zagotovo zelo pomaga. Seveda pa vsak človek najprej sledi izkušnji iz otroštva, ko se otrok v stiski obrne k očetu ali mami, med odraščanjem k prijatelju, ko je v zakonu, k sozakoncu ... Človek sočloveku prinaša upanje najprej s poslušanjem, opogumljanjem ali dotikom. Samo da lahko spregovorimo, pa so naše stiske že za polovico manjše, vsaj za tisti dan. Če na drugi strani začutimo iskreno sprejetost, je breme velikokrat lažje. Če si lahko v skupini podelimo svoja bremena in skrbi med seboj in drug drugega razveselimo z majhnimi dejanji, je to še korak naprej.

UPANJE ZA VSE

Nenazadnje nas ne sme biti strah poiskati tudi pomoč strokovnjaka ali ustanove, če nas težave presegajo.

Prav zato je tukaj tudi Karitas, ki preko sodelavcev pomaga po svojih močeh in skuša na ljudi pogledati z Jezusovimi očmi: brez strahu, pred-sodkov ali obsojanja. Jezus se je približal najbolj revnim, zavrženim, zatiranim, bolnim, beračem, gobavim, izgubljenim in celo ljudem tuje vere ter razbojnikom, da bi jim z ljubeznijo in preprosto bližino prinesel upanje in rešitev. Karitas se v današnjem trenutku želi v vsakem kraju z dejavno ljubeznijo približati vsem, ki jih tare stiska, najprej materialna, ki ogroža fizični obstoj. Številne družine in starejše bremenijo visoke cene hrane in kurjave. Mnogi živijo v slabih stanovanjskih pogojih. Vsaj dva tisoč družin, ki so jih prizadele poplave, kljub dosednji pomoči še vedno potrebuje pomoč, saj sami ne bodo zmogli popraviti tako velike škode. Enako težke so tudi številne notranje stiske, ki jih še posebej doživljajo ljudje ob velikih izgubah v življenju, ob težavah v duševnem zdravju, ob zaključevanju življenja s težko boleznijo ali osamljenostjo. Tudi vsi ti ljudje brez glasu kličejo po bližini. Zato so za delo Karitas zelo pomembni: delo s starejšimi, podpora svojcem z medicinskimi in zdravstvenimi pripomočki ter z izobraževanji za nego na domu, skupine za starejše, skupine za žalovanje in različni programi, v katerih ljudi povezujemo v skupnosti in jih vključujemo v različne oblike dela in medsebojne povezanosti.

Naj bodo razmišljanja v tej brošuri in celoten Teden Karitas spodbuda, da vsak izmed nas najprej sam z upanjem pogleda v prihodnost in to upanje konkretno deli tudi z drugimi: s poslušanjem, prijazno besedo in dejanji.

Gradivo za 33. nedeljo med letom za 7. svetovni dan ubogih

2023

POSLANICA PAPEŽA FRANČIŠKA ZA 7. SVETOVNI DAN UBOGIH 2023

19. november 2023, 33. navadna nedelja med letom

»Če vidiš siromaka, ne odvrni svojega obličja od njega«. (Tob 4:7).

1. Letošnji sedmi Svetovni dan ubogih je velik znak Očetovega usmiljenja in podpira življenje naših skupnosti. Njegovo praznovanje postaja v pastoralnem življenju Cerkve vse bolj zakoreninjeno in v njem lahko vedno znova na novo odkrivamo srce evangelija. Naša vsakodnevna prizadevanja, da bi sprejeli uboge, še vedno niso dovolj. Skozi naša mesta teče reka revščine, ki prestopa svoje bregove. Občutek imamo, da nas bo povlekla vase, tako velike so potrebe naših bratov in sester, ki nas prosijo za pomoč, podporo in solidarnost. Zato se na nedeljo pred slovesnim praznikom Kristusa, Kralja veseljstva, zbiramo ob njegovi mizi, da bi še enkrat prejeli dar in moč za življenje v uboštvu ter služenje ubogim.

»Če vidiš siromaka, ne odvrni svojega obličja od njega«. (Tob 4:7). Te besede nam pomagajo razumeti bistvo našega pričevanja. Če premišljujemo o Tobitovi knjigi, tem manj znanem besedilu Stare zaveze, ki je tako očarljivo in polno modrosti, se lahko bolj poglobimo v sporočilo, ki ga je sveti pisec želel sporočiti. Pred nami je prizor iz družinskega življenja: oče Tobit se poslavlja od svojega sina Tobija, ki se odpravlja na dolgo potovanje. Ostareli Tobit se boji, da nikdar več ne bo videl svojega sina, zato mu zapusti svojo »duhovno oporoko«. Tobit je bil izgnan v Ninive in je oslepel, zato je bil dvakratno ubog. Hkrati pa je bil vselej prepričan v eno stvar, ki jo odraža že njegovo ime samo: »Gospod je moje dobro«. Kot bogaboječ mož in dober oče svojemu sinu ne želi zapustiti le materialnih dobrin, temveč tudi pričevanje o pravi poti življenja. Zato mu reče: »Vse dni svojega življenja, sin, se spominjaj

Gospoda, in ne greši in ne prestopaj njegovih zapovedi! Vse dni svojega življenja delaj dela pravičnosti in ne hodi po poteh krivičnosti!» (4:5)

2. Takoj lahko vidimo, da ostareli Tobit ne prosi svojega sina, da bi le preprosto mislil na Boga in se obračal nanj v svojih molitvah. Govori o konkretnih dejanjih, dobrih delih in pravičnosti. Nadaljuje še bolj jasno: »Vsem, ki ravnaajo pravično, pomagaj iz usmiljenja s tem, kar premoreš. Ne bodi malenkosten, kadar daješ miloščino!» (4:7)

Besede tega modrega ostarelega moža nam dajo misliti. Ne pozabimo, da je Tobit izgubil vid prav po tem, ko je opravljal dela usmiljenja. Kakor pripoveduje sam, se je vse od svoje mladosti posvečal dobrodelnosti. »Storil sem veliko dobrih del usmiljenja svojim bratom in rojakom, ki so odšli z menoj v suženjstvo v asirsko deželo, v Ninive... Lačnim sem dajal kruha in nagim sem dajal oblačila. In če sem videl, da je kdo od mojih rojakov umrl in so njegovo truplo vrgli za obzidje Niniv, sem ga pokopal.« (1:3.17).

Zaradi teh dobrih del mu je kralj odvzel vse, kar je imel, in tako je postal povsem ubog. A Gospod je Tobita še vedno potreboval. Ko je ponovno zasedel uradniško mesto, je pogumno nadaljeval s svojim načinom življenja. Prisluhnimo njegovi pripovedi, ki nas še danes nagovarja. »Na gostiji ob binkoštih – to je praznik po sedmih tednih – so mi pripravili imenitno kosilo. Sédel sem, da bi jedel. Prinesli so mizo in veliko jedi in rekel sem svojemu sinu Tobiju: 'Pojdi, sin, in če najdeš med našimi brati, ki živijo kot ujetniki v Ninivah, kakega reveža, ki je z vsem srcem vdan Gospodu, ga pripelji, da bo jedel skupaj z nami. Glej, jaz te bom čakal, sin, dokler se ne vrneš.'« (2:1-2). Kako pomenljivo bi bilo, če bi Tobitova skrb vsaj na Dan ubogih postala tudi naša skrb! Kaj, če bi v nedeljo po praznovanju za evharistično mizo tudi mi koga povabili na obed za svojo mizo? Tako bi evharistija, ki jo obhajamo, resnično postala znamenje občestva. Če se zbrani okrog Gospodovega oltarja vsi za-

vedamo, da smo bratje in sestre, bi bilo naše bratstvo še vidnejše, če bi svoj praznični obed delili z ljudmi v stiski!

Tobija je storil, kar mu je naročil oče, a vrnil se je z novico, da je bil nek ubog mož umorjen in vržen na trg. Ostareli Tobit je brez oklevanja vstal od mize in šel pokopat tistega človeka. Ko se je izmučen vrnil domov, je zaspal na dvorišču. Na oči mu je padel iztrebek vrabcev in je oslepel (cf. 2:1-10). Ironija usode: dobrota je sirota! Takšne misli se nam zlahka porajajo, a vera nas uči, da gremo globlje. Tobitova slepota bo postala njegova moč, s katero bo še jasneje prepoznaval številne oblike revščine okrog sebe. Ob svojem času mu bo Gospod povrnil vid in veselje, da bo ponovno videl svojega sina Tobija. O tem dnevu poslušamo: »Tedaj se je Tobít vrgel sinu okoli vratu, zajokal in mu rekel: 'Zdaj te vidim, sin, ti luč mojih oči!' Nato je še rekel: 'Slavljen bodi, Bog! Slavljen bodi njegovo veliko ime! Blagoslovljeni naj bodo vsi njegovi sveti angeli! Njegovo veliko ime naj prebiva med nami! Blagoslovljeni naj bodo vsi angeli na vse veke! Zakaj on me je udaril – in glej, zdaj vidim svojega sina Tobija!'« (11:13-14).

3. Lahko se vprašamo, kje je Tobit našel pogum in notranjo moč, ki sta mu omogočila, da je služil Gospodu sredi poganškega ljudstva in ljubil svojega bližnjega tako močno, da je tvegaj svoje lastno življenje. Tobitova zgodba je izjemna: bil je vdan mož in skrben oče, izgnan iz domovine, kjer je po krivici trpel, ter preganjan od kralja in sosedov. Kljub temu da je bil tako dober človek, je bil preizkušan. Kot nas pogosto uči Sveto pismo, pravičnim Bog ne prizanaša s preizkušnjami. Zakaj? Ne zato, da bi nas ponižal, ampak da bi okrepili svojo vero vanj.

Tobit v času svoje preizkušnje odkriva svoje lastno uboštvo, zato lahko prepozna tudi uboštvo drugih. Zvest je Gospodovi postavi in spoštuje njegove zapovedi, a to zanj ni dovolj. Ubogim se lahko posveča, ker je uboštvo izkusil na lastni koži. Njegov nasvet Tobiju tako postane njegova prava oporoka: »Če vidiš siromaka, ne odvrni svojega obličja od njega«. (4:7). Nenazadnje: kadar koli vidimo siromaka, ne smemo

odvrniti pogleda od njega, saj bi nam to preprečilo, da bi videli obličje Gospoda Jezusa. Bodimo pozorni na njegovo besedo: siromak. Vsakdo je naš bližji. Ne glede na barvo kože, družben položaj, dejstvo, od kod prihaja ... Če sem jaz ubog, lahko prepoznam, kdo med mojimi brati in sestrami potrebuje pomoč. Poklicani smo, da pristopimo do vsakega ubogega človeka in vsakršne oblike revščine ter da prenehamo biti brezbrizni in iskati banalne izgovore, ki si jih izmišljujemo, da zaščitimo svoje navidezno blagostanje.

4. Živimo v času, ko so potrebe ubogih potisnjene v ozadje. Pritisk k sprejemanju lagodnega načina življenja je vse večji, medtem pa so glasovi ubogih preslišani. Nagibamo se k temu, da zavračamo vse, kar odstopa od modela življenja, namenjenega predvsem mlajšim generacijam. Te pa so še posebej dovzetne za kulturne spremembe, ki se trenutno odvijajo. Zatiskamo si oči pred vsem, kar je neprijetno ali povzroča trpljenje, povzdigujemo pa telesne lastnosti, kot bi bile glavni smisel našega življenja. Navidezna resničnost postaja pomembnejša od resničnega življenja, ta dva svetova pa se vse bolj združujeta v enega. Ubogi postajajo zgolj posnetek z zaslonov, ki nas za trenutek prizadene, ko pa jih srečamo na ulici, nam je nelagodno in pogledamo stran. Naglica, vsakodnevna spremljevalka našega življenja, nam preprečuje, da bi se ustavili in pomagali drugim. Prisposoba usmiljenega Samarijana (cf. Lk 10:25-37) ni le zgodba iz preteklosti. Še dandanes se pred nas postavlja kot izziv v našem vsakdanjem življenju. Dobrodelnost je najlažje preložiti na druge. A poklicanost vsakega kristjana je, da se sam dejavno vključi.

5. Zahvalimo se Gospodu, da toliko moč in žena predano skrbi za uboge in izključene. To so posamezniki vseh starosti in družbenega položaja, ki razumejo stiske in so pripravljeni pomagati trpečim in potisnjenim na rob družbe. To niso superjunaki. To so »sosedje«, navadni ljudje, ki tiho in zavestno postajajo ubogi med ubogimi. Ne le, da dajejo, temveč tudi poslušajo, se zavzemajo in skušajo razumeti ter se soočati s težkimi

razmerami in razlogi zanje. Ne osredotočajo se le na materialne potrebe, ampak tudi na duhovne ter se zavzemajo za celostni napredek posameznikov. Nebeško kraljestvo postaja navzoče in vidno v njihovem velikodušnem in nesebičnem služenju. Kot seme, ki pade v dobro zemljo, požene in obrodi stoteren sad (cf. Lk 8:4-15). Naša hvaležnost tem mnogim prostovoljcem se mora odražati tudi v naši molitvi, da bo njihovo pričevanje obrodilo obilo sadu.

6. Ob šestdeseti obletnici okrožnice *Pacem in Terris* si moramo vzeti k srcu naslednje besede sv. Papeža Janeza XXIII: »Vsako človeško bitje ima pravico do življenja, telesne nedotakljivosti in potrebnih sredstev za dostojno življenje, ki zajemajo hrano, oblačila, zavetje, zdravstveno oskrbo, počitek in končno vse potrebne storitve, ki jih mora zagotoviti država. Posledično ima vsak posameznik pravico do oskrbe v primeru bolezni, invalidnosti zaradi dela, ovdovelosti ali prisilne brezposelnosti ter v vseh drugih primerih, ko je brez lastne krivde prikrajšan za sredstva za preživljanje« (ed. Carlen, št. 11).

Koliko je še treba narediti, da to postane resničnost! Za to pa je potrebno tudi resno in učinkovito sodelovanje političnih voditeljev in zakonodajalcev! Kljub vsem omejitvam in občasnim napakam politike pri prepoznavanju in služenju skupnemu dobremu naj duh solidarnosti in subsidiarnosti še naprej raste med državljani, ki verjamejo v pomen prostovoljne predanosti služenju ubogim. Vsekakor je potrebno pozvati in celo pritiskati na javne institucije, da bodo ustrezno izpolnjevale svoje dolžnosti, saj pasivno čakanje, da vse »pade od zgoraj«, ne prinaša nobenih koristi. Tudi tiste, ki živijo v revščini, je potrebno vključiti v proces sprememb in odgovornosti.

7. Žal spet prepoznavamo nove oblike revščine, ki nastajajo poleg že zgoraj opisanih. V mislih imam predvsem ljudi, ki so ujeti na vojnih območjih, še posebej otroke, ki jim je bila odvzeta mirna sedanost in dostojna prihodnost. Na takšne razmere se nikdar ne smemo navadi-

ti. Vztrajajmo v vsakem prizadevanju k spodbujanju miru, ki je kot dar vstalega Gospoda in sad zaveze k pravičnosti in dialogu.

Prav tako ne smemo prezreti tistih oblik špekulacij v različnih sektorjih, ki vodijo v dramatično dvigovanje cen, kar v revščino pahne številne družine. Prihranki hitro poidejo in nastala situacija zahteva žrtve, ki ogrožajo dostojanstvo vsakega posameznika. Če mora družina izbirati med hrano za preživetje in zdravstveno oskrbo, moramo biti pozorni na glasove tistih, ki zagovarjajo pravico do obeh dobrin v imenu dostojanstva človeške osebe.

Kako lahko spregledamo etično zmedo tudi v svetu dela? Nečloveško ravnanje tako z delavci kot delavkami, neustrezno plačilo za opravljeno delo, izbruh negotovosti glede zaposlitve, preveliko število žrtev v nesrečah, ki so pogosto posledica miselnosti, da ima hiter zaslužek prednost pred varnim delovnim mestom ... Sv. Janez Pavel II nas opozarja, da je »primarna osnova vrednosti dela človek sam... Je že res, da je človek vnaprej določen, da dela, in je k delu tudi poklican, a je na prvem mestu delo 'za človeka' in ne človek 'za delo'« (Laborem Exercens, 6).

8. Zgoraj navedeno je samo po sebi izjemno zaskrbljujoče, a le delno opisuje situacije revščine, ki so del našega vsakdana. Ne morem mimo vse večjega števila očitnih oblik revščine, v katerih se znajdejo mladi ljudje. Koliko frustracij in samomorov so povzročile utvare s strani kulture, ki mlade ljudi vodi k mišljenju, da so »zgube«, »da iz njih nič ne bo«. Pomagajmo jim, da se odzovejo na te škodljive vplive, in poiščimo načine, da jim pomagamo zrasti v samozavestne in radodarne može in žene.

Ko govorimo o ubogih, lahko hitro zapademo v pretirano retoriko. Ostati na ravni statistike in številk je tudi zahrbtna skušnjava. Ubogi so osebe; imajo obraze, zgodbe, srce in dušo. So naši bratje in sestre, z

dobrimi in slabimi lastnostmi kot vsi mi. Pomembno je, da vstopimo v osebni odnos z vsakim izmed njih.

Tobitova knjiga nas uči, kako naj bomo stvarni pri vsem, kar delamo z ubogimi ali za njih. To je vprašanje pravičnosti. Od nas zahteva, da iščemo in najdemo drug drugega in tako spodbudimo potrebno sožitje, da se skupnost tudi sama prepozna. Skrb za uboge ni le vihravo dajanje miloščine. Poziva k ponovni vzpostavitvi medosebnih odnosov, ki jih je prizadeva revščina. »Če vidimo siromaka in ne obrnemo svojega obličja od njega«, lahko uživamo v blagodejni milosti in ljubezni, ki dajeta smisel in vrednost našemu celotnemu krščanskemu življenju.

9. Naj bo naša skrb za uboge vedno zaznamovana s stvarnostjo evangelija. Ko nekaj delimo z drugimi, se moramo zavedati njihovih konkretnih potreb, zato naj to ne postane način, da se znebimo odvečnih dobrin. Tudi tukaj je potrebno razločevanje, ki ga vodi Sveti Duh, da bi prepoznali pristne potrebe naših bratov in sester, in ne naših osebnih ciljev in pričakovanj. Kar ubogi dejansko potrebujejo, je naša človečnost, so naša srca, ki so odprta za ljubezen. Nikdar ne pozabimo, da smo »poklicani, da v njih odkrijemo Kristusa in postanemo glasniki njihovih potreb in da smo tudi njihovi prijatelji, da jim prisluhnemo, jih razumemo in sprejmemo skrivnostno modrost, ki nam jo Bog hoče posredovati po njih« (Evangelii Gaudium, 198). Vera nas uči, da je vsak ubog človek božji sin ali hči ter da je v njem prisoten Kristus. »Kar koli ste storili enemu od teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili« (Mt 25:40).

10. Letos obeležujemo 150. obletnico rojstva sv. Terezije Deteta Jezusa. V popisu svojega lastnega življenja *Povest duše* pravi: »Spoznala sem, da je popolna dobrodelnost v tem, da sprejemamo slabosti drugih. Ne da se čudimo njihovim napakam, ampak da se učimo iz njihovih najmanjših dejanj kreposti. Predvsem pa sem spoznala, da dobrodelnost ne sme ostati zaklenjena v globinah srca: 'Nihče', pravi Jezus, 'ne prižiga svetilke in je ne postavlja na skrit kraj ali pod mernik, ampak na

podstavek, da tisti, *ki vstopajo*, vidijo luč'. Meni ta svetilka predstavlja dobrodelnost, ki mora svetiti in prinašati veselje, a ne le mojim najdražjim, ampak *vsakomur, ki vstopa*, brez izjeme« (Ms C, 12r°).

Vsak, kdor vstopa v ta naš svet, ima pravico doživeti luč dobrodelnosti. Nihče ne sme biti prikrajšan za to luč. Naj neomajna ljubezen svete Terezije premakne naša srca na ta Svetovni dan ubogih in nam pomaga, da »ne bomo odvrnili svojega obličja od siromaka«, ampak da bo naš pogled vselej usmerjen v človeško in božje obličje Jezusa Kristusa, našega Gospoda.

Rim, Sveti Janez v Lateranu, 13. junij 2023

Spomin sv. Antona Padovanskega, zavetnika ubogih.

FRANČIŠEK

Prevod: Lia Mušič

33. navadna nedelja – Svetovni dan ubogih, 19. 11. 2023

Uvod v sv. mašo:

Zdi se, da se svet vedno hitreje vrti v spirali nesmisla, konfliktov, pomanjkanja in vkopavanja v svoj prav. Število ubogih skokovito narašča, obenem se s prav tako dolgimi skoki od tal odganjajo poskusi, da uboge čim manj opazimo. V poplavih stisk se velikokrat otepamo razmišljanja o stiskah drugih, nerodno nam je ob občutenju uboštva v najrazličnejših oblikah in naraščajo težnje, da pripuščamo le tisto, kar je trendovsko s trenutnimi občutki ugodja in bega pred neprijetnim. Pa vendar si ravno v uboštvu podobni. Kdo med nami ni nikoli občutil uboštva, ki ni le materialno ali finančno, ampak se lahko kaže kot bolezen, zapuščenost, izguba domovine, lakota, pomanjkanje ljubezni, krivica, ravnodušnost ali nevera? Vsak od nas je kdaj v svojem življenju ubogi in takrat lahko občutimo bolečino, ko ljudje odvrnejo oči in se obrnejo stran. Zato je zelo pomembno, da ne odvrčamo pogleda od nikogar, ki je ubog. Še več, s tem ustvarimo možnost, da jim tudi pristopimo in jih prepoznamo kot Božje otroke, kot soljudi, kot naše bližnje. S tako odprtimi srci pa nato tudi nadaljujemo z deli, s katerimi lajšamo njihove stiske in njihovo uboštvo.

Priznajmo svoje napake in jih obžalujmo.

Prošnje:

Dragi bratje in sestre, naš Gospod Jezus Kristus je z zgledom in zapovedjo učil, da naj svojega bližnjega ljubimo kot samega sebe. Prosimo ga, naj nam pomaga zadržati pogled v človeka v stiski in nam opogumlja srce, da k ubogemu pristopimo in z dejanji podpiramo:

1. Gospod usmiljenja, pomagaj nam v najšibkejših spoznati Božje otroke in jih sprejeti kot svoje bližnje, ki jim po Tvoji ljubezni služimo v lajšanju stisk enako zvesto, kot služimo Tebi.
2. Gospod Jezus Kristus, prosimo te za vse, ki jih oklepajo spona uboštva, tlači bolezen, trpijo zaradi preganjanja ali osamljenosti. Prosimo

te, da jim vlivaš moči in naj k njim pridejo ljudje, ki jim bodo pomagali lajšati trpljenje.

3. Gospod Jezus Kristus, prosimo te, da voditeljem, predstojnikom in vsem, ki upravljajo skupnosti, pomagaš, da ne pozabijo na uboge in trpeče ter da v srcih ohranijo ljubezen in sočutje.
4. Gospod Jezus Kristus, podpiraj nas s svojo milostjo, da bomo vztrajali v tvoji zapovedi in v ljubeči naklonjenosti hranili lačne, odžejali žejne, oblačili nage, obiskovali bolne, ne pozabili na zaprte, sprejemali tavajoče in pokopavali mrtve.
5. Dobri Bog, prosimo te za rajne, ki so zemeljske preizkušnje in stiske zapustili ter se vrnili k Tebi. Dovolj jim priti k Tebi v nebeški Jeruzalem, kjer naj se po Tvoji dobroti snidemo.

Gospod Jezus Kristus, naš Odrešenik, po veri Vate živimo v upanju, da nas sprejmeš v svoje naročje, ko se dopolni tudi naš čas. Vodi nas, da ne odtavamo od Tvoje luči, ampak sledimo Tvojemu zgledu ljubezni. To prosimo Tebe, ki z Bogom Očetom v občestvu Svetega Duha živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

Uvod v očenaš:

Dragi bratje in sestre, molitev k Nebeškemu Očetu nas združuje v skupnost vseh Njegovih otrok pod varstvom Njegove volje. Zavedajmo pa se, da za marsikoga vsakdanji kruh ni blizu in da nas vse obremenjujejo lastni dolgove, za katere prosimo odpuščanja, zato se povežimo v molitvi, kakor nas je učil Jezus.

Uvod v pozdrav miru:

Po Kristusu, ki je k nam prišel v uboštvo, smo ljudje dediči bogastva milosti in daru večnega življenja. Vendar le, če dejavno tkemo mir, s katerim drug drugega odenemo, saj smo brez njega ubogi in brez toplote. Z željo, da bi vsi skupaj hodili po poti miru, pogledjmo drug drugega in ponudimo roko sprave in prijateljstva.

Pripravil: Roman Vučajnk, Društvo Malteška pomoč Slovenije

TEDEN KARITAS

27. 11. – 3. 12. 2023

UPANJE ZA VSE

**Gradivo za oblikovanje svetih maš
v Tednu Karitas**

ponedeljek, 27. 11. 2023

Bogu zvesti

Judovi sinovi so se odrekli udobju in obilju, da bi ostali zvesti Postavi. V vseh rečeh, ki so terjale modrost in razum, so desetkrat prekašali vse modre v deželi (prim Dan 1,8-20). Odrekanje za večje ideale in cilje je hvale vredno in rodovitno, če je svobodno. Če je nesvobodno in prisiljeno, je krivica, je revščina, in ne uboštvo, ki ga hvali Sveto pismo. Odpovedati se dobremu zaradi boljšega je seveda stvar vere in upanja, sicer se prepuščamo negotovosti in lahko drsimo v revščino, ki je vedno krivična. Svoboda je pogoj upanja in ljubezni; vera pa nam pomaga, da se držimo poti postave, ki nas uči hoditi z Bogom. Danes je že čudaško govoriti o skromnosti, ker obilje preplavlja družbeno kulturo. Potrošništvo, ki naj bi nas privedlo do blaginje, promovirajo pristaši nebrzdane porabe, ta pa izhaja iz ideje o neprenehnem napredku in ekonomski rasti. Iskanje, vsaj zadostnosti, če že ne skromnosti, je pot k uboštvu v duhu, ki ga blagruje Jezus. Ključno je to, da se vsak lahko v svobodi odloči, kaj potrebuje in česa ne, ter da ima dostop do dela, storitev in sredstev, s katerimi si vse potrebno zagotovi. Vsako omejevanje dostopa do dobrin, razen če je to zaradi solidarnosti, začasne višje sile ali osebne odločitve, je prisila v revščino. Skromnost in sveta preproščina pa nas seveda ne odvezujeta velikodušnosti. Tej smo tudi danes povsod priče. Uboga vdova, ki »je vrgla vse, kar je imela za živež«, je dala več kot vsi drugi od svojega obilja. Bogat ni, kdor veliko ima, ampak kdor malo potrebuje. Ta velik dar imajo najbolj ubogi. Kari-tas jim prinaša upanje, da bo njihova stiska lažja, njihova težava slišana in da so njihovi problemi rešljivi. »Upanje ne razočara.« (Frančišek)

Prošnje:

Dobri Jezus, prisluhni našim prošnjam:

1. Odpri nam oči in srce, da bomo cenili vsako še tako skromno dobro delo.
2. Prosimo te za papeža, škofe in duhovnike, da bodo radi in zvesto živeli po Božji besedi.
3. Poživi v nas pripravljenost za pomoč vsem, ki živijo v revščini.
4. Pomagaj nam, da bomo sredi potrošništva znali razločevati dobro od slabega.
5. Za naše rajne, daj jim uživati obilje večnega veselja in ljubezni pri tebi.

Dobri Jezus, usliši naše prošnje, ki smo jih izrekli pred teboj, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

torek, 28. 11. 2023

Z Bogom gradimo

»Kamen, ki je zadel kip v njegove železno-glinaste noge ter jih zdrobil, je postal velika gora in napolnil vso zemljo,« poroča prerok Danijel. Mnogi ljudje, ki so nesposobni za delo in dolgotrajno brezposelni, se zdijo podobni temu kipu. Kljub mnogim preostalim sposobnostim, ki jih imajo in se jih trudijo ohranjati, se iz dneva dan rušijo; z njimi si ne morejo pomagati, da bi prišli do dela in boljšega življenja. Videnje, ki ga razlaga prerok, je resničnost in môra mnogih, ki nimajo realnih možnosti za izboljšanje svojega stanja. A iz razlage sanj razvidno, da je treba podobi kipa in kamna obrniti. Stanje, v katerem so se znašli ljudje v stiski, je kot železo in glina, ki ga, kamen (Božja moč) more zdrobiti. To je moč usmiljenega in dobrega Boga, ki edini lahko dá prave in trdne temelje blaginje za vse ljudi. »Bog nebes bo ustanovil kraljestvo, ki na veke ne bo razdejavano.« To bo kraljestvo miroljubnih, ubogih v duhu, čistih, žalostnih, preganjanih zaradi pravice in Kristusa, lačnih in žejnih pravice. »Slaviti in hvaliti Gospoda nebes in zemlje« je prava pot do moči, ki jo je Stvarnik izročil v roke človeku, ko mu je naročil, naj si podvrže zemljo in ji gospoduje. Gospodovanje je izpolnjevanje Božje volje, ki jo je On določil za vse stvarstvo in vsakega človeka. Osebe, katerim sta odvzeti pravica in možnost, da upravljajo s svojimi močmi in opcijami, so žrtve zlorabe moči »kraljev tega sveta«. Potrebujejo našo zaščito (zagovorništvo) in pomoč. Pravico imajo, da postajajo akterji lastnega življenja. Karitas budi upanje tudi, ko spremlja človeka v njegovih iskanjih in ga ne zapusti ob njegovih morebitnih napakah, zavrnitvah in stranpoteh. Grozote, kot so kuge, lakota in vojske, pa tudi »majanje templja«, ki je njegova Cerkev, naj nas ne spravljajo v obup, kajti Vstali Kristus je večji kot tempelj. Če ga prav častimo, bo naše upanje postalo resničnost. »Upanje ne razočara.« (Frančišek)

Prošnje:

Dragi bratje in sestre, položimo svoje prošnje na oltar in z zaupanjem prosimo:

1. Dobri Bog, naj ne izgubimo življenjskega poguma v nesrečah in stiskah, temveč zaupamo v tvoje načrte.
2. Gospod, naj se po naših rokah tvoja dobrota dotakne najbolj trpečih, osamljenih in odrinjenih.
3. Gospod, usmili se vseh, ki v tem trenutku obupujejo zaradi vojne, revščine in krivice.
4. Prosimo te za vse kristjane, da bomo s svojim veseljem in zaupanjem v dobro zgled drugim ljudem.
5. Sprejmi k sebi v večno veselje vse ljudi, ki so sočloveku vračali upanje.

Gospod, svojo prihodnost izročamo v tvoje roke. Po svoji milosti usliši naše prošnje, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

sreda, 29. 11. 2023

Bog piše človeku pot

Podoba skrivne roke, ki piše po zidu, se mi je iz Svetega pisma s slikami za vedno vrezala v spomin. Bog piše našo pot življenja. »S krivimi črtami riše ravno,« pravi ljudska modrost. Mnogi ljudje s težavami v duševnem zdravju, osamljeni in izključeni se kdaj počutijo slabo in strmijo v steno svoje usode, pa ne znajo in zmorejo prebrati besed Božje volje, besed upanja in ljubezni svojega Očeta. Roka v babilonski kraljevi palači razvrata je pisala grozno usodo kralja Baltazarja, ki se je »vzdignil zoper Gospoda nebes« in preštela njegove dni, stehtala njegovo dušo in mu vzela kraljestvo. Če je Bog na prvem mestu, je vse na pravem mestu. Božja ljubezen, ki jo Karitas prinaša vsem ljudem, posebno pa tistim, ki jim plahni upanje v rešitev, je temelj krščanskega upanja. Karitas prižiga luč upanja in vere, da »ljubezen nikoli ne mine«. Vse, kar je ustvarjeno iz ljubezni, ne more ne umreti, ne izginiti ali propasti. To je temelj upanja, ki pelje človeka skozi probleme, težave in stiske do rešitev, ki omogočijo ustvarjalno in svobodno življenje danes in jutri. Ne bojmo se, tudi »če po nas stegujejo roke in nas preganjajo, izdajajo in vlačijo pred kralje zaradi Jezusovega imena«. Ne bojmo se! Skupaj z Njim ter v mreži ljubezni in solidarnosti smo močni. On nam bo dal vse, kar potrebujemo: modrost in zgovornost. Še las se nam ne bo izgubil z glave. »Upanje ne razočara.« (Francišek)

Prošnje:

Prosimo dobrega Boga, naj usliši naše prošnje:

1. Gospod, prosimo te, da bi znali razbirati znamenja časa in zagovarjali to, kar je dobro in sveto.
2. Prosimo te za cerkvene voditelje, da bi pogumno oznanjali tvoje kraljestvo.
3. Dobri Bog, prižgi v naših srcih luč upanja, vere in ljubezni ter nam pomagaj, da jo bomo znali ohranjati in da bomo z njo svetili tudi drugim.
4. Potolaži in bodi v oporo vsem, ki so strti zaradi razočaranj, ki jim jih je prineslo življenje.
5. Za vse pokojne, ki so v življenju izgubili upanje, daj jim okusiti tvoj mir in srečo.

Nebeški Oče, ti razsvetljuješ naš vsakdan. Ostani z nami in nam pomagaj zdaj in vekomaj. Amen.

četrtek, 30. 11. 2023

Oznanilo ljubezni je pričevanje

Tako kot je vera v Križanega in Vstalega Kristusa središče našega verovanja »za zveličanje in opravičenje«, tako je upanje pot naprej, pot življenja in prihodnosti. Gospodova dobrotja traja vekomaj. »On je Gospod, bogat za vse, ki ga kličejo« To je čudovito upanje za vse, ki se zmorejo nanj obračati in ga prositi ter se mu zahvaljevati. Nešteti so zmogli skozi življenje zgolj z vero, ki je gorivo upanja. Kdor veruje, ne bo osramočen in kdor bo klical Gospodovo ime, bo zveličan. Bog, ki je nad vsem, je tudi v vsem, kar je ustvaril, in nas pozna. Največja Božja vzvišenost sovпада z največjo pričujočnostjo. Kot je zapisal sv. Avguštin: »Ti pa si bil globlji v meni kot moja najgloblja notranjost in višji kot moja najvišja misel.« On pozna naše moči in tudi vse naše stiske. Naša krstna preroška služba je, da vsem tem ljudem ne le pomagamo, ampak jim tudi povemo, da jih Bog ljubi, da je zanje trpel, umrl in vstal in je z njimi do konca. Bog stopa v svet človeka, ga kliče k preseganju meja mogočega in mu pomaga, da dopolnjuje in soustvarja svet. Vstopimo v ladjo z Jezusom in pustimo, da v nas deluje moč njegove besede. Vabi nas na avanturo upanja, po kateri pridemo do vere, ki pa je udejanjena ljubezen. Upanje utrjujemo tako, da ga gradimo s pravimi koraki pri reševanju stisk ter s tem, da gradimo skupaj z vsemi, ki lahko v družbi prispevajo k boljšemu položaju in zmanjšajo ali preprečujejo zdrs posameznika ali družine v revščino. Najteže je upanje ohraniti v času dolgotrajne stiske, ko se poti iz nje zdijo pretežke ali skoraj nemogoče. Stanju pomanjkanja upanja se lahko pridružijo še druge težave (v duševnem zdravju ali z zasvojenostjo), oseba lahko obupa. To pa je ena najtežjih situacij, s katero se moramo vsi, ki lahko karkoli storimo, pogumno in odgovorno spopasti. Karitas dobrote ne oznanja, ampak jo pričuje s svojimi deli. »Upanje ne razočara.« (Frančišek)

Prošnje:

Bratje in sestre, Kristus nam je odprl vrata do svojega Očeta, zato ga z zaupanjem prosimo:

1. Gospod, vodi naše besede in dejanja, da bomo znali prihajati naproti najbolj trpečim.
2. Daj moči vsem, ki se srečujejo z različnimi stiskami, naj uzrejo luč upanja.
3. Dobri Bog, pomagaj nam, da bomo po zgledu svetnikov tudi mi izpovedovali vero z besedo in z življenjem.
4. Dobri Bog, utrdi v nas spoznanje, da si ti tisti, ki mu je vredno slediti.
5. Dobri Bog, prosimo te za naše rajne, ki so nam bili svetel zgled vere in dobrote.

Gospod Jezus, ti rad uslišiš vsakega, ki z zaupanjem kliče k tebi; prosimo te, usliši naše prošnje. Ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

petek, 1. 12. 2023

Božje kraljestvo je blizu

Danijel je imel sanje. Videl je štiri vetrove, ki so razburkali morje, in štiri velike, a popolnoma različne živali, ki so prišle iz morja. Sanje mu je razložil angel. Štiri živali pomenijo štiri kralje, ki prejmejo kraljestvo in ga obdržijo za vedno. Četrta žival pomeni, da bo četrto kraljestvo drugačno od drugih. Nazadnje so namreč zatirani sveti dobili kraljestvo in vladali. Na oblakih neba je prišel Sin človekov. V nasprotju s simboliko pošasti, ki so se dvigale iz morja kot simbola zla, njegov prihod na oblakih predstavlja območje Božjega. Sinu Bogu-človeku so bili »dan[i] oblast, čast in kraljestvo in vsa ljudstva mu bodo služila.« V služenju je najprej ljubezen in šele nato pravičnost. Ljubezen, ki jo je on izkazal, rešuje človeštvo in svet. V jedru vsake dejavnosti Karitas sta vzbujanje in povrnitev upanja, ki budi vero v prihodnost in vero v človekovo vrednost, ki mu jo zagotavlja njegovo dostojanstvo. To je krščansko upanje. Izvir Karitas je v Božjem usmiljenem srcu, ki pozna vsako človeško srce in tudi vsako njegovo stisko. Osamljenost, zapuščenost in vsakršno pomanjkanje imajo svoj izvor v pomanjkanju ljubezni. Čeprav je to komu težko slišati, je Božja beseda vendarle jasna: brez Božjega delovanja naše delo ni učinkovito in rodovitno. Samo Jezus Kristus je Odrešenik, mi pa smo njegove roke in noge, da njegova ljubezen pride do vsakega človeka – brata in sestre. Zaupajmo v njegovo odrešilno delo, saj ima za vsakega pot, čas in prostor ozdravljenja, rešitve iz stisk in pot v novo življenje. Sodelavci Karitas se lahko le skupaj z ljudmi v stiski uglasimo na upanje, ki vodi naprej. »Upanje ne razočara!« (Francišek)

Prošnje:

Troedini Bog, ti poznaš naše slabosti in skrbi, ki jih tako težko prepoznamo in izrečemo. Z zaupanjem se obračamo k tebi in te prosimo:

1. Naj nesreče tega sveta ne otopijo naših src, temveč nas naredijo plemenitejše v pomoči potrebnim.
2. Prosimo te za duhovnike in redovnike, da bi zagovarjali svetost vsakega življenja.
3. Potolaži vse, ki se čutijo zapuščene in brez upanja.
4. Za vse, ki so zašli na stranpoti, da bi našli pomoč soljudi ter oporo v tebi.
5. Usmiljeno sprejmi k sebi vse, ki v teh dneh končujejo svoje zemeljsko življenje.

Jezus, ti si pot, resnica in življenje. Ozri se na nas v svojem usmiljenju in usliši naše prošnje, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

sobota, 2. 12. 2023

»Slava Boga je živi človek« (sv. Irenej Lyonski)

Upanje je v resnici osrednja beseda svetopisemske vere, in sicer tako zelo, da sta besedi vera in upanje na različnih mestih zamenljivi. Seveda pa je upanje dokončno utemeljeno v Kristusovem odrešilnem trpljenju, smrti in vstajenju, ki je za vse ljudi. Nihče ni izključen iz tega. V tem največjem in najpomembnejšem dejanju Božje ljubezni smo objeti vsi, je objeto vse stvarstvo. V srcu te ljubezni je odrešenje, ki je temelj upanja. Upanje gradimo na življenju, posebno na življenjski moči in optimizmu mladih ljudi, ki jih spodbujamo, da odločno stopijo na pot iz krivičnih in uničujočih razmer. To najbolje storimo z omogočanjem dobre vzgoje in izobrazbe, z medvrstniško podporo in pomočjo ter spodbujanjem medgeneracijskega sožitja, ki zavira prenos revščine. Karitas je posredovalka Božje ljubezni človeštvu in prinaša stvarstvu ljubezen, z njo pa upanje vsem. Srečanje z Bogom in njegovo radikalno ljubeznijo nas pretrese, lahko celo zmede, kot se je to zgodilo preroku Danijelu. A Božja ljubezen je neomajna. Nobena krivičnost, zatiranje in drznost oblasti zla, ki se zdi, da smo ji kdaj izročeni, ne bo obstala niti trenutka dlje, kot je predvideno v Božjih načrtih. Njegova sodba bo dokončno odvzela moč zlu in Kristusova zmaga, ki je z njegovim križem in vstajenjem že izbojevana, bo zablestela v vsem sijaju. V tem upanju glejmo na svoja življenja in se trudimo, da sami s svojim ravnanjem ne povzročamo zla sebi in drugim. Zato Jezus opozarja: »Varujte se, da vam srca ne bodo obtežena s požrešnostjo in pijanostjo ter s skrbmi tega življenja.« Prošnja, da bi »ubežali« vsemu težkemu, ki lahko pride, in »stopili« pred Sina človekovega, pa je seveda vseeno na mestu. A kljub vsemu vztrajajmo v molitvi in upanju, ker: »Upanje ne razočara. Nikoli!« (Frančišek).

Nagovore pripravil: Alojzij Štefan

Prošnje:

Dobri Bog, prisluhni prošnjam, ki jih polagamo predte:

1. Naj prepoznamo in varujemo svetost vsakega življenja.
2. Gospod, daj nam odprto srce, da bomo z zaupanjem molili in se izročali v tvoje roke.
3. Okrepi mlade, da bi v domačem okolju našli dovolj dobrih zgledov in spodbud za ohranjanje in napredovanje v veri.
4. Vsemogočni Bog, daj nam moči, da bomo v preizkušnjah znali sprejeti pomoč in našli pot naprej.
5. Usmili se vseh rajnih, da bi nekoč prejeli milost večnega življenja pri tebi.

Usliši naše ponižne prošnje in nas podpri s svojo močjo, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

Prošnje pripravila: s. Zala Vrabec

NEDELJA KARITAS

3. 12. 2023

**Gradivo za oblikovanje svete maše
in osnutka nagovorov za
1. adventno nedeljo**

NEDELJA KARITAS, 1. adventna nedelja, 3. 12. 2023

Uvod v sv. mašo:

Danes, na prvo adventno nedeljo, v sebi obujamo zavest, da potrebujemo Odrešenika – da se brez njega hitro izgubimo, blodimo in ostanemo prepuščeni sami sebi. Obujamo pa tudi upanje, da on resnično prihaja – prihaja in nas hoče srečati v vsakdanu našega življenja, v vsem, kar smo in kar delamo. Advent je priložnost, da to njegovo željo slišimo in ga sprejmemo, ga spustimo blizu – kjer smo in kakor smo.

Danes je tudi nedelja Karitas, ki nas posebej spomni na vse naše bližnje, ki jim je zaradi različnih okoliščin življenje postalo mučno prebijanje iz dneva v dan. Bodisi neprenehoma živijo v materialni ali duševni stiski, nosijo bremena revščine, osamljenosti, bolezni in invalidnosti, so žrtve nasilja in zlorab bodisi se zaradi starosti in pešanja moči počutijo nekoristne, odvečne in v breme družbi, ki jim ponuja alternativo evtanazije. Spomnimo se pri tej sveti daritvi vseh teh, ki jim ugaša upanje, in prosimo Kristusa, naj nas usposobi, da jim bomo znali biti bližnji – da jih bomo znali videti in jim bomo s svojo bližino, podarjenim časom in pomočjo tudi priče njegove navzočnosti.

Prošnje:

Naš odrešenik Jezus Kristus, ozri se na nas in naše prošnje:

1. Poživi v naših srcih sočutnost, solidarnost in dobrotelost.
2. Pomagaj nam, da bomo zmogli premagovati strah in brezvoljnost, ki nam preprečujeta, da bi pomagali.
3. Prosimo te za vse kristjane, da bomo v svojih domačih okoljih gojili upanje.
4. Opogumi nas, da se bomo zavzemali za najbolj odrinjene in nerazumljene.
5. Usmiljeno sprejmi k sebi vse, še posebej pa te prosimo za pokojne dobrotnike in sodelavce Karitas.

Gospod, usliši naše prošnje in nas podpri s svojo močjo, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

Uvod v očenaš:

Prerok Izaija v današnjem prvem berilu kliče: »Gospod, si ti naš oče! Mi smo glina, ti si naš upodabljaivec, vsi smo delo tvojih rok.« Otroci enega Očeta smo, zato skupaj kot bratje in sestre zmolimo Gospodovo molitev.

Uvod v pozdrav miru:

Drugega lahko v polnosti opazim in srečam takrat, ko bo v mojem temelju mir – to je okolje, v katerem uspeva upanje. Mir, ki nam ga podarja Kristus, si podelimo med seboj.

Uvode in prošnje pripravila: s. Zala Vrabec

1. adventna nedelja, nedelja Karitas, 3. 12. 2023

Vstopili smo v adventni čas, čas hrepenenja, prenovitve in pričakovanja. Ob začetku tega milostnega časa nas Božja beseda vabi, naj ne zapravimo milosti Gospodove bližine, temveč naj ga iščemo, naj se ne oddaljujemo od Njega, temveč čujemo, da mu odpremo, ko pride.

Osebna grešnost ima posledice za celotno ljudstvo

Človeška omejenost in grešnost nima posledic le za osebni odnos človeka do Boga, ampak rani in razžira tudi okolje in družbo, v kateri živimo. Tega se zaveda tudi prerok Izaija, saj spozna, da je grešnost božjega ljudstva vezana na njegovo komunitarno, občestveno razsežnost. Greh žal povzroča boleče posledice celotnemu narodu. Izaija slikovito opiše posledice greha, tj. oddaljitve od Boga: »Vsi smo postali kakor umazanec, vsa naša pravična dela kakor umazana obleka [...] Prepústil si nas móči naše krivde«. (Iz 64, 5-6)

Če se postavimo v naš čas in slovenski prostor, lahko vlečemo vzporednice z Izaijevo besedo. Večkrat čutimo, kot da nas Gospod zapušča, da nam ni blizu, ko se družba obrača po vetru nekaterih »močnih«, za katere se zdi, da imajo vse niti naše družbe in naroda v rokah. Vidimo lahko, kaj povzroči ideja kakšnega vplivnega posameznika ali skupine, ki ni v skladu s spoštovanjem človeškega življenja, in se kot razjeda širi v ljudstvu do te mere, da se kot družba navajamo na odnos do starejših, invalidnih in težko bolnih oseb, kakor da so odveč in nekoristni. Ali, kot se večkrat izrazi papež Frančišek, da zahodna družba te kategorije ljudi zavrže kakor smeti. Uničevanje življenja do te mere, da si ga upamo samovoljno končati ali pri tem sodelovati, ima neizbežne posledice tudi za naš narod. Zato je vabilo k čuječnosti iz današnjega Evangelija toliko močnejše. Le v Bogu, ki ljubi življenje, lahko znova zaplujemo v pravo smer tudi kot narod.

Upanje za vse: neomajna zvestoba Boga

Sv. Pavel v pismu Korinčanom zapiše tolažilno in resnično dejstvo: »Zvest je Bog, ki vas je poklical« (1 Kor 1, 9). Bog se ne naveliča ljubiti človeka,

ga dvigovati iz prahu ter blata grešnosti in ga umiva, očičuje in oblači v svatovska oblačila. Naš pogled se bo spremenil samo, če bomo najprej verjeli, da je Bog zvest, da se spominja svoje zaveze s človeškim rodom in ga nosi na rokah. Mi smo tisti, ki uhajamo iz varnega očetovega naročja in se mu izogibamo. Zato je adventno vabilo po hrepenenju pravzaprav klic Gospoda, naj se vrnemo k njemu, ki je zvest. Naša karitativna drža in dejanja, zavzemanje za spoštovanje vsakega, še posebej krhkega človeškega življenja, naše zavzemanje za družbeno pravičnost in za kulturo dialoga in spoštovanja ne bodo obrodili sadov v svojem aktivizmu, če ne bomo prej skrbeli za osebno vero, v njej napredovali in častili svojega Boga na skrivnem, kot nam sam Jezus naroča. Naše plavanje proti toku naj se ne začne v razburkanih vodah premočnih tokov, proti katerim se včasih kot kristjani borimo, temveč pojdimo v tem milostnem času ob bregu razdivjanih vod proti izviru. Tam bomo, odžejani in okrepljeni, osmislili, kdo je središče 'mojega' življenja in ne bo naša skrb samo plavanje proti toku družbenih pritiskov, temveč prošnja k Bogu v veri, da lahko on sam spremeni strugo in tok reke, ki nas želi preplaviti.

Vrnitev k Bogu

Bodimo na varnem, pri izviru žive vode ter okrepljeni in odžejani recimo s psalmistom besede, katerih je potreben tudi naš narod, od najbolj zapostavljenih in pozabljenih do odgovornih: »Poživi nas, da bomo tvoje ime klicali!« Vrnitev k Bogu, ki ostaja človeku neomajno zvest, bo namreč edina lahko spremenila tok zgodovine. Amen.

Pripravil: mag. Štefan Hosta, predsednik Škofijske karitas Novo mesto

UPANJE ZA VSE

Novo cerkveno leto smo začeli s prvo adventno nedeljo: obhajamo nedeljo Karitas. Tri božje kreposti so: VERA, UPANJE, LJUBEZEN. Letošnje geslo tedna Karitas pa nosi naslov: »UPANJE ZA VSE«.

Evangelij današnje nedelje nam govori o čuječnosti: *»Pazíte in čujte, ker ne veste, kdaj pride čas!«* Biti čuječ, pripravljen, buden – vse to znamo biti, ko gre za naše imetje, premoženje, za zemeljske in materialne stvari. Do materialnih stvari smo čuječi z vsemi možnimi varnostnimi sistemi. Božja beseda nas danes vabi, da bi bili budni za svoje življenje, da ne bi bili pripravljeni samo na zemeljske nevarnosti, ampak tudi na to, da lahko vsak trenutek zapustimo to zemeljsko življenje, ko nas pokliče dobri Bog.

Pred leti sem v Nemčiji srečal gospo, ki je bila 18 let bolna za 14 vrstami raka. Pri sestrah klarisah se je v enem tednu naučila vezenja mašnih plaščev, ki jih je podarila mnogim duhovnikom. Njene besede, ko so jo ljudje spraševali, zakaj to počne, so bile: *»Hotela sem vesti samo za Boga, v zahvalo za vsak dan življenja.«*

Ko se ji je stanje poslabšalo in je ugotovila, da ne more več živeti sama, se je odločila za dom starejših, kjer je imel hospic lepo urejeno sobo za težko bolne rakave bolnike.

Še danes me nagovarjata njena čuječnost in pripravljenost na odhod v nebeško domovino. Ko sem jo spremljal, sem imel občutek, da se odpravlja na potovanje: pakirala je, in to vse stvari, kot da odhaja za vedno. Vedela je, da je to slovo od zemeljskega življenja. Poskrbela je prav za vse materialne stvari in jih razdelila: vsem svojim sorodnikom, znancem, prijateljem in vsakomur, ki je karkoli potreboval. Znebila se je vsega, kar jo je navezalo na zemeljsko življenje. Bila je verna, saj je redno opravljala sveto spoved in redno prejemale sveto obhajilo. Lahko

bi dejal, da je živila iz svete evharistije, ki ji je dajala moč v najtežjih trenutkih zemeljskega življenja, še posebej v bolezni.

Tekom težke bolezni sem bil ob njej, kolikor sem mogel, in to poslavljanje je bilo nekaj lepega, nekaj vsakdanjega in normalnega, kot bi si vsakdo lahko le želel. Ob njej sem začutil, da bi moral vsak od nas sedaj, v tem trenutku, biti pripravljen na slovo. Vedno me je tolažila: »Ne bodi žalosten, zopet se bova srečala. Bogu bodiva hvaležna, da sva se spoznala.«

Današnji evangelij nas vabi, naj bomo čuječi vsako sekundo svojega življenja. Bodimo pripravljeni, ne odlašajmo. Če bomo čuječi, potem se ne bomo prepirali za zemeljske dobrine; ne bomo hrepeneli po tem, kar imajo drugi; pripravljeni bomo pomagati tistim, ki so naše pomoči potrebni; pripravljeni bomo deliti to, kar imamo sedaj; pripravljeni bomo videti drugega, in ne samo samega sebe.

V letošnjem letu razmišljamo o UPANJU. Radi pravimo, da upanje umre zadnje. Besedo UPANJE najdemo v Svetem Pismu kar 75-krat. Tudi apostoli so tretji dan po Jezusovi smrti upali, da bo On odrešil Izrael. Koliko ljudi v vseh vojnah upa, da bodo preživeli! Koliko jih je v koncentracijskih taboriščih upalo, da se bodo vrnili domov, kljub nemogočim razmeram in skoraj brez hrane! Ko so bili v koloni za usmrtitev, so še vedno upali. Koliko ljudi upa danes, ko zbolijo za rakom in drugimi različnimi boleznimi, da bodo bolezen premagali in ozdraveli. Koliko ljudi upa, da bodo ljubljani, da jih bo nekdo sprejel takšne, kot so, jih spoštoval in preprosto imel samo rad! Koliko starejših ljudi upa, da se bo našel nekdo, morda kateri od njihovih otrok, da jim bo stal ob strani, poskrbel zanje, jih zapeljal v trgovino ali k zdravniku. Koliko bolnikov na bolniških posteljah upa, da bo prišel kdo mimo in jim ponudil kozarec vode ali jim pomagal, da bi zaužili košček hrane.

Koliko ljudi je imelo upanje in koliko ljudi ga še ima, da bodo čimprej dobili varen dom, ki jim ga je odnesla voda s svojimi hudourniki v le-

tošnjih poplavah. Kolikim ljudem je bila in jim še vedno je upanje Slovenska karitas: da je nekje nekdo, ki verjame vate, ki verjame, da se bo vse uredilo. Mnogim pa so državne ustanove upanje vzele. Mi, kristjani, smo tisti, ki lahko mnogim dajemo upanje, s tem da jim stojimo ob strani in molimo zanje.

Za upanje pa je potrebna vera, ki jo imamo kristjani. V najtežjih trenutkih, ko začnemo dvomiti, nam daje moč in vrača upanje. Zraven vere in upanja pa je ljubezen: ko brez predsodkov in pomislekov pomagamo drug drugemu in se za nekoga, ki ga niti ne poznamo, tudi razdajamo. Koliko prostovoljcev je bilo v dneh poplav, ko so mnogi doživeli nesrečo, ob prizadetih. Pomagali so jim pri čiščenju in jim s tem dali LJUBEZEN. Ne pozabimo biti pripravljeni in čuječi, ohranjajmo vero, ki so nam jo izročili naši predniki. Vera nam bo dajala UPANJE ZA VSE.

Pripravil: Boštjan Ošlaj, predsednik Škofijske karitas Murska Sobota

MOLITVENA URA V TEDNU KARITAS

Duhovnik ali diakon izpostavi Najsvetejše, ob tem pojemo primerno evharistično pesem.

Duhovnik ali diakon (D) molitev začne z znamenjem križa:

D: V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.

Vsi (V) odgovorijo:

V: Amen.

D: Hvaljeno in češčeno naj vedno bo:

V: Presveto Rešnje Telo.

D: Zdaj in vekomaj.

V: Amen.

D: Usmiljeni Jezus, ki med nami prebivaš pod podobo kruha, Ti sam vabiš, naj pridejo k Tebi vsi, ki so utrujeni in obteženi, saj je le v Tebi resnični počitek.

V: Tebi torej v naših hvalnicah in prošnjah prinašamo naše drage brate in sestre, ki trpijo zaradi najrazličnejših preizkušenj.

D: Ozri se na vse, ki so odrinjeni na rob družbe in živijo v osamljenosti.

V: Usmili se jih, Gospod, nam pa odpri oči za njihovo stisko.

D: Prosimo tudi za revne, ki nimajo možnosti za napredek.

V: Gospod, vlij pogum v naša srca, da bi široko odprli svoje roke zanje in jim ponudili pomoč.

D: Izročamo Ti vse naše brate in sestre, ki so brezposelni ali nesposobni za delo.

V: Daj nam, da bi jim po svojih močeh pomagali do vsakdanjega kruha.

D: Usmili se ljudi z duševnimi težavami in ranami raznovrstnih zlorab. Ne dopusti, da bi svoj pogled odvrčali od njihovega notranjega trpljenja.

V: Upodobi njihove rane po svojih ranah in jim daj svoj mir. Naj njihove rane zasvetijo z žarom Tvojih presvetih ran, ki so znamenja ljubezni do nas, grešnikov.

D: Sprejmi v svoje Srce tudi vse onemogle, starejše, bolne in invalide, ki jim današnja družba odreka pravico do življenja ter do naravne in dostojanstvene smrti.

V: Gospod, pomagaj nam, da ne zapademo v miselnost tega sveta, ki je nesmiselna; daj nam moč, da bi tudi v smrti videli smisel, saj si smrt

s svojo smrtjo osmisli Ti.

D: Usmili se nas vseh, Gospod Jezus, saj je samo v Tebi polnost življenja, po kateri vsi hrepenimo.

V: **Opogumi nas, da bi hodili po poti za teboj, saj si Ti sam Pot.**

D: Naj pričujemo za resnico, saj sam zase praviš, da si Resnica.

V: **Tako naj po poti resnice dosežemo življenje, saj si Ti Življenje.**

Pesem Usmiljeni Jezus (SG 454):

Usmiljeni Jezus, ozri se na me,
iskrene se dvigajo k Tebi želje.

**Naj ljubim srčno le Tebe samo,
ki svoje razkrivaš Srce mi lepo.*

Če joka sirota, tolažbo deliš,
za ovco zgubljeno pa sam se solziš.

**Naj ljubim gorko le Tebe samo,
usmiljen me dvigni na ramo svojo.*

Ko v družbo nebeško boš srca jemal,
boš zvesto ljubezen najvišje dejal.

**Saj ljubim zvesto le Tebe samo,
o, sprejmi me k sebi v veselo nebo.*

D: Cerkev o Jezusu, našem Gospodu in Odrešeniku, pravi: *»On je beseda, ki ljudi rešuje, roka, ki jo Oče ponuja grešnikom, pot, po kateri k nam prihaja resnični mir.«*

V: **Gospod Jezus, ki Te častimo v Najsvetejšem zakramentu, naj sledimo Tvojemu zgledu ljubezni, ki si jo izkazoval ubogim in bolnim, zapostavljenim in grešnim in ki nisi prezrl nobene stiske.**

D: *Odpri nam oči in srca za ljudi okrog sebe, da bomo z njimi delili žalost in veselje, njihove upe in trpljenje ter jim kazali pot k življenju, ki je v Tebi.*

V: **Odpri nam oči za vsako človeško stisko, naj najdemo pravo besedo za vse, ki se bodo čutili osamljene in izgubljene.**

D: *Gospod, daj nam pogum, da bomo z dejanji pomagali vsem ubogim in zatiranim.*

V: Naj postanejo veselje in upanje, žalost in trpljenje naših bližnjih tudi veselje in upanje, žalost in trpljenje Cerkve, Tvoje neveste.

D: Naj bo Tvoja Cerkev kraj resnice in svobode, pravičnosti in miru, da bodo ljudje v Tebi dobivali novo upanje.

V: Ozri se na te naše prošnje, Usmiljeni Jezus, in opogumi naša plaha srca.

D: S svojim zgledom ljubezni si navdihnil in opogumil številne svetnike.

Bralec (B) prebere kratek odlomek:

B: Sveti Vincencij Pavelski, ki ga poznamo kot prijatelja ubogih, nas v enem izmed svojih spisov takole nagovarja: *Službi ubogih moramo dajati prednost pred vsem drugim in se ji nemudoma posvetiti. Če je v času molitve treba kakšnemu revežu nesti zdravilo ali pomoč, lahko mirne duše greste k njemu; delo, ki ga morate opraviti, darujte Bogu, kot da bi bili pri molitvi. Če zaradi službe ubogim opustite molitev, ne bodite vznemirjeni in ne mislite, da ste grešili. Saj ne zanemarimo Boga, če se zaradi njega od njega oddaljimo, ko namreč eno božje delo opustimo, da drugo podobno izvršimo.*

Ko torej opustite molitev, da greste na pomoč kakšnemu bolniku, revežu, ne pozabite, da prav s tem služite Bogu. Ljubezen je večja kot vsa pravila in k njej mora biti vse usmerjeno; ker je torej tako visoka gospa, je treba narediti, kar ukazuje. Z obnovljeno srčno ljubeznijo izkazujmo torej usluge revežem in iščimo tiste, ki so najbolj zapuščeni, ker so naši gospodje in gospodarji.

D: Gospod Jezus, ki si posebej pozoren na naše trpeče brate in sestre, naj jih tudi mi, kakor sveti Vincencij Pavelski, imenujemo za naše gospode in gospodarje.

V: Naj v njih prepoznamo Tebe, našega Gospoda, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

Marijin slavospev (lahko skupaj oz. v dveh zborih zapojemo ali zmolimo)

Moja duša poveljuje Gospoda, *

moje srce se raduje v Bogu, mojem Zveličarju.

Ozrl se je na nizkost svoje dekle, *
glej, odslej me dobo blagrovali vsi rodovi.

**Velike reči mi je storil vsemogočni, *
njegovo ime je sveto.**

Iz roda v rod skazuje svoje usmiljenje *
vsem, ki mu zvesto služijo.

**Dvignil je svojo močno roko, *
razkropil je vse, ki so napuhnjenih misli.**

Mogočne je vrgel s prestola *
in povišal je nizke.

**Lačne je napolnil z dobrotami *
in bogate je odpustil prazne.**

Sprejel je svoje izvoljeno ljudstvo, *
kakor je obljubil našim očetom.

**Spomnil se je svoje dobrote *
do Abrahama in vseh njegovih potomcev.**

Slava Očetu in Sinu *
in Svetemu Duhu,

**kakor je bilo v začetku, tako zdaj in vselej *
in vekomaj. Amen.**

D: Gospod Jezus, naj Te z besedami, predvsem pa s tihimi deli ljubezni povelečuje in slavi vse naše življenje.

V: Naj Ti radi služimo v naših bratih in sestrah in tako služimo Tebi, ki si edini vreden vse naše ljubezni. Pomagaj nam s svojo milostjo.

D: Božja pomoč, ostani vedno pri nas!

V: Amen.

Sledi pesem *V zakramentu vse svetosti* oz. druga primerna pesem za blagoslov.

Duhovnik ali diakon v skladu z liturgičnimi predpisi zmoli molitve in podeli blagoslov ter začne molitev v spravo za bogokletje.

Sledi sklepna pesem *Marija, Mati moja* (SG 181).

Marija, Mati moja, tolažba sladka meni,
siroti zapuščeni v dolini solzni si.

**Ko jaz se spomnim nate, se meni v prsih zgane,
radosti nepoznane zapoje mi srce.*

Kaj bi srce ne pelo, zakaj bi se ne vnelo,
v radosti ne gorelo, če k tebi se ozrem?

**Vse svetle vidim zarje, zmagujem vse viharje,
saj Mati božja var'je me zvesto noč in dan.*

O sladka Mati moja! Ob tvoji roki roma
po poti tja do doma naj varno tvoj otrok.

**Ob koncu pa, Marija, naj umrem v ljubezni tvoji,
končani bodo boji, pri tebi bom doma.*

Pripravil: Mel Kovic, diakon

Gradivo za duhovnike in srečanje skupin odraslih

ETIČNE DILEME OB KONCU ŽIVLJENJA

Vsak človek ima neodtujljivo dostojanstvo od spočetja do naravne smrti. Pri človeku zato ne moremo razlikovati med vrednim in nevrednim življenjem. Uzakonitev samomora s pomočjo evtanazije bi pomenila, da bi se lahko pacient ali/in njegovi svojci odločili, da njegovo življenje nima več vrednosti in da se lahko prekine. Če enkrat postavimo mejo med človeka vrednim in človeka nevrednim življenjem, se takoj postavi vprašanje, katera bodo merila za presojanje vrednosti življenja in kdo bo imel pri odločitvi odločilno besedo.

Zagovorniki evtanazije običajno kot glavni argument za uzakonitev takšne možnosti navajajo avtonomijo oz. svobodo posameznika. Ker je človek svobodno bitje in se lahko svobodno odloča o vsem, naj bi imel pravico, da se svobodno odloči tudi o koncu svojega življenja, če zaradi trpljenja ne vidi več nobenega smisla, da bi še vztrajal pri življenju. Ta njegova avtonomna odločitev pa ni samo njegova, ampak v proces usmrtnitve nujno vključi tudi druge ljudi (zdravstveno osebje, farmacevte, svojce), ki so prisiljeni sodelovati. Noben človek ni otok sam zase in v proces umiranja posameznika so vedno vključeni drugi ljudje. Če razmislimo bolj poglobljeno, potem pridemo do zaključka, da bi uzakonitev evtanazije pravzaprav pomenila zlorabo avtonomije. Če bi zakonodaja omogočala, da lahko končamo svoje življenje, bi to za številne bolnike in ostarele pomenilo prikrit pritisk, da naj izberejo to možnost. Nihče ne želi biti v breme svojcem. Vsi se bojimo, da bi obležali v postelji in bi morali naši svojci prenašati naše tegobe in trpljenje. Če bi bila na voljo evtanazija, bi se marsikdo čutil dolžnega, da sebe in svoje bližnje razbremeni nadaljnjega trpljenja. Gre za t. i. »evtanazijski mobing«, kar pomeni prikrit pritisk na bolne in ostarele, da se ob slabših življenjskih prognozah odločijo za končanje svojega življenja.

Ko govorimo o avtonomiji posameznika, je treba poudariti še, da se nihče ni svobodno odločil, da bo začel svoje življenje. Življenje je bilo

vsakomur podarjeno. *Nismo absolutni gospodarji življenja.* Za verujoče je Bog gospodar življenja, zato človek nima pravice predčasno končati življenja. Prav tako pa nasprotuje človeškemu dostojanstvu tudi nesorazmerno podaljševanje človeškega življenja s sodobnimi medicinskimi sredstvi, kadar bi se izkazalo, da uporaba teh sredstev ne prispeva k terapevtskemu procesu, ampak samo podaljšuje agonijo življenja. Priznanje, da je Bog gospodar življenja, vodi v zavračanje tako evtanazije kot tudi terapevtske zagrizenosti (podaljševanja življenja za vsako ceno). Vsak pacient se lahko svobodno odloči, da bo zavrnil določeno terapijo oz. da ne bo nadaljeval z intenzivnim zdravljenjem.

V primeru, ko medicina pacientu ne more več pomagati z zdravljenjem, je njen cilj, da mu lajša fizične bolečine in psihosocialno trpljenje ter mu omogoči, da se v miru poslovi od življenja. Pravi odgovor na soočenje s trpljenjem in stiskami ob koncu življenja je razvejana mreža paliativne oskrbe, ki bolnika in njegove svojce spremlja celostno, blaži fizične bolečine ter nudi psihološko, socialno in duhovno podporo. V Avstriji, kjer je bil sprejet zakon o zdravniški pomoči pri samomoru, se je v preteklem letu kar polovica zainteresiranih za predčasno prekinitev življenja po pogovoru s paliativnim zdravnikom premislila. Ko so dobili zagotovilo, da bo zanje poskrbljeno in da se bodo zdravniki in celotno osebje potrudili, da bodo celostno obvladali bolečino, so se pacienti odločili, da ne bodo predčasno zaključili svojega življenja. Ključno je, da kot družba bolnim in ostarelim damo jasno sporočilo, da ima njihovo življenje za nas vrednost in da bomo naredili vse, da v procesu umiranja ne bodo sami. Sodobna medicina zagotavlja, da lahko s pomočjo sodobnih pomirjevalnih sredstev in z ustreznim strokovnim znanjem obvlada vsako bolečino.

Stik z bolnimi in umirajočimi ima velik pomen tudi pri vzgoji za človečnost in empatiji mladih. Izrivanje smrti in soočenja z boleznimi in trpljenjem iz našega vsakdanjega življenja ima za posledico, da se danes človek tudi sicer mnogo težje srečuje s svojo krhkostjo, ranlji-

vostjo in s svojimi mejami. Sposobnost, da se soočiš tudi z umiranjem in smrtjo, nam omogoča, da postajamo bolj humani, bolj čuteči in bolj sočutni nasploh. Spet se moramo naučiti umetnosti spremljanja umirajočih. Pomembno je, da imajo umirajoči možnost, da v miru zaključijo svoje življenje, da se poslovijo od življenja brez obžalovanja, da se spravijo z bližnjimi, si odpustijo, da spustijo stvari iz rok in v miru odidejo. Ti procesi so pomembni tako za umirajoče kot za svojce. Predčasno končanje življenja bi marsikoga lahko oropalo tako dragocene izkušnje. Tudi v trenutkih krhkosti in ranljivosti ima življenje svojo lepoto in svoj nenadomestljiv pomen.

Pripravil: dr. Roman Globokar

RAD IMAM ŽIVLJENJE

Uvod:

Vsako življenje ima svojo edinstveno, neprecenljivo in neodtujljivo vrednost. Izražanje spoštovanja do človeškega življenja in priznavanje enakih pravic ter dostojanstva vsakemu posamezniku, ne glede na njegovo zdravstveno stanje ali starost, je del naše kulture in vere.

Življenje je lahko lepo v vseh življenjskih obdobjih. Lepega in bogatega naredijo predvsem lepi medsebojni odnosi. Naši strahovi, predstave, družbena klima ter mediji močno vplivajo na naš odnos do staranja in umiranja. Zadnje življenjsko obdobje izrivamo iz svojega življenja, čeprav je njegov pomemben del. O tem obdobju se neradi pogovarjamo, se ga bojimo, nam predstavlja neko nepredstavljivo prihodnost.

Udeleženci se razdelijo v pare (10 min), kjer si podelijo svoje poglede in občutja ob vprašanjih:

- Ko pomislim na smrt, me je strah ...
- Ko pomislim na lastno smrt, bi želel ...
- Ko pomislim na staranje, se spomnim ...
- Ko pomislim na staranje, se veselim ...

Voditelj povabi, da udeleženci podelijo svoj pogled, če želijo. Zapišemo lepe strani staranja, zadnjega obdobja življenja (npr. imam več časa zase, za svoje hobije, lahko se družim z vnuki, bolj umirjeno živim ...).

Voditelj:

Dogaja se, da v hitrem tempu in visoko storilnostni družbi pozabimo, da v resnici ne šteje samo funkcionalno fizično telo, temveč se vse štiri človekove razsežnosti (telesna, duševna, duhovna in socialna) med seboj dopolnjujejo. Telesna razsežnost se nanaša na fizično telo, psihološka na človekovo psiho (čustva, um in odnose), duhovna/noetična, ki človeka razlikuje od drugih živih bitij in mu omogoča, da se zaveda samega sebe, doživlja voljo (do življenja, dejavnosti), vidi smisel, ima osebno svobodo in odgovornost za lastno ravnanje. Človek pa je tudi socialno bitje, ki se gradi s svojimi odnosi in medsebojno pomočjo. Ko

iščemo smisel in vrednost življenja, upoštevamo vse štiri razsežnosti.

V ospredje postavljamo pomen vrednosti življenja v vsakem obdobju in medsebojne pomoči ter zavedanja, da lahko tudi v težkih trenutkih prosimo za pomoč, se zanašamo drug na drugega in si pomagamo. Spodbujajmo medsebojno povezovanje, naklonjenost in povezanost, ki dajejo našemu življenju globlji smisel in pomagajo pri racionalnem sprejemanju odločitev, ki se nanašajo na življenje in smrt.

V človekovem življenju pridejo tudi trenutki obupa, ko se vse zdi brezizhodno. Pomembno je, da kot družba pokažemo solidarnost in s svojimi dejanji nudimo sočutje, podporo in pomoč.

Upanje za vse lahko širimo z na videz drobnimi pozornostmi, ki olajšajo vsakdan bolnim in svojim, ki zanje skrbijo. Ob tej pomoči pa se obenem zavemo, da lahko tudi sami, ko bomo potrebovali pomoč, zanjo zaprosimo. Ob tem omogočimo tudi drugim, da rastejo v sočutju in človečnosti.

Aktivnost za udeležence:

Vsak od udeležencev naj razmisli (lahko tudi zapiše), katerih 5 dobrih del bi lahko naredil do konca leta (v tednu Karitas ali adventnem času), da bi z njimi vračal upanje.

Nekaj idej:

- lahko pokličemo ali obiščemo starega prijatelja ali sorodnika, s katerim nismo redno v stiku;
- nekomu lahko pomagamo pri kakšnem opravilu – se ponudimo, da mu pomagamo pri spravi kurjave, mu prinesemo kaj iz trgovine, bolnemu sprehodimo psa,
- lahko nekomu krajšamo čas ali pomagamo na vrtu.
- včasih je dovolj, če se mimoidočemu nasmehujemo, ga pozdravimo ali mu podamo roko.

Udeleženci si lahko po želji ideje podelijo med seboj, sicer pa ostanejo njihova osebna naloga.

Voditelj:

Povabi udeležence k razmisleku o tem, kako »drug drugemu prinašamo veselje«. Spodbudi jih k podelitvi osebne izkušnje, dogodka ali odnosa,

ki smo ga imeli ali ga imamo s sočlovekom (s starejšimi, bolnimi, umirajočimi ...) in nas je osrečil, nam polepšal dan ali dolgotrajno izpolnjuje naše življenje.

Udeleženci podelijo osebno izkušnjo, če želijo.

Voditelj udeležence povabi, da lahko zgodbo zapišejo in sodelujejo v nagradnem natečaju **Rad imam življenje**. Natečaj poteka do 15. 12. 2023. Gradiva pošljete na elektronski naslov:

andreja.verovsek@karitas.si.

Več na strani: www.radimamzivljenje.si

Lahko pa sodelujejo v kateri drugi aktivnosti Karitas, ki vrača upanje in plemeniti življenje najbolj osamljenim (kot npr. s pismom za lepši dan).

Srečanje udeleženci sklenejo z eno besedo/kratkim stavkom, ki jim pride na misel, ko nadaljujejo stavek: Rad imam življenje, ker...

Zaključna molitev:

Stoj ob strani, dobri Bog,
in čuj s tistimi,
ki delajo, bdijo
ali jokajo to noč;
in angelom naroči,
naj skrbe za tiste, ki spijo.
Gospod Jezus,
potolaži bolne,
daj počitka utrujenim,
blagoslovi umirajoče,
usmili se potrtih,
obvaruj vesele.
Daj nam mir srca in duha.
Amen.

(Škofijska karitas Celje)

*Več o kampanji in sodelujočih organizacijah na:

*Gradivo je del kampanje Rad imam življenje,
zbrali Helena Zevnik Rozman in Nina Stenko Primožič*

Povezani preko telefona

Slovenska karitas povezuje starejše ali osamljene osebe s prostovoljci Mlade Karitas, da se pogovarjajo po telefonu in si tako krajšajo čas.

**POGOVOR, KI STAREJŠIM
POLEPŠA DAN.**

Prijave zbiramo na telefonski številki 051 555 557, vsak dan med 9. in 15. uro.

**Pokličite nas in se prijavite
na brezplačne telefonske
klepete.**

y **ung Caritas**
MLADA KARITAS

PISMO ZA LEPŠI DAN

*Prijavi starejšo osebo in ji polepšaj
praznike.*

**PISMA BOMO ZBIRALI DO 1. 12. 2023,
ZATO SE HITRO PRIJAVI :)**

**Za več informacij in prijave obiščite našo
spletno stran youngCaritas.si ali pišite na:**

pisma@karitas.si

Rad imam življenje.

DRUG DRUGEMU PRINAŠAMO VESELJE.